

Legea nr. 284/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

În vigoare de la 12 decembrie 2020

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1201 din 09 decembrie 2020. Formă aplicabilă la 12 decembrie 2020.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. -

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 244 se introduce un nou articol, articolul 244¹, cu următorul cuprins:

"Informarea privind condițiile speciale de executare a reținerii și arestării preventive dispuse față de minor

Art. 244¹.

(1) Dacă persoana reținută sau arestată este minor, odată cu informarea prevăzută la art. 209 alin. (17) și art. 228 alin. (2), acesteia i se comunică și dreptul la condiții speciale de executare, potrivit art. 244.

(2) Informarea prevăzută la alin. (1) se face și către părinți sau, după caz, tutore, curator ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul.

(3) Dacă părinții sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul nu au putut fi găsiți ori informarea acestora ar afecta interesul superior al minorului sau desfășurarea procesului penal, informarea se va face către un alt adult care este desemnat de minor și acceptat în această calitate de organul judiciar.

(4) În cazul în care minorul nu desemnează un alt adult conform alin. (3) sau adultul desemnat nu este acceptat de organul judiciar, informarea se va face către o altă persoană aleasă de organul judiciar, ținând seama de interesul superior al minorului.

(5) În cazul în care circumstanțele prevăzute la alin. (3) sau (4) încetează, informarea se va face potrivit alin. (2)."

2. La articolul 504 se introduc trei noi alineate, alineatele (2)-(4), cu următorul cuprins:

"(2) În cursul urmăririi penale, procedura în cauzele cu infractori minori se aplică și persoanelor care au împlinit 18 ani, până la împlinirea vârstei de 21 de ani, dacă la data dobândirii calității de suspect erau minore, atunci când organul judiciar consideră necesar, ținând seama de toate circumstanțele cauzei, inclusiv gradul de maturitate și gradul de vulnerabilitate ale persoanei vizate.

(3) Ori de câte ori organul judiciar nu poate stabili vârsta suspectului sau a inculpatului și există motive pentru a se considera că acesta este minor, persoana respectivă va fi prezumată a fi minor.

(4) Rezultatele examinării medicale a minorului suspect sau inculpat asupra căruia s-a dispus o măsură preventivă privativă de libertate, efectuate în locul de deținere, potrivit legii privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului, sunt avute în vedere pentru a aprecia capacitatea acestuia de a fi supus actelor sau măsurilor dispuse în cursul procesului penal."

3. La articolul 505, după alineatul (1) se introduc patru noi alineate, alineatele (1¹)-(1⁴), cu următorul cuprins:

"(1¹) La efectuarea oricărui alt act de urmărire penală la care este citat suspectul sau inculpatul minor se citează părinții sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul, dacă organul judiciar consideră că prezența acestora este în interesul superior al minorului și nu este de natură să aducă atingere bunei desfășurări a procesului penal.

(1²) Dacă părinții sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul nu au putut fi găsiți ori prezența acestora ar afecta interesul superior al minorului sau desfășurarea procesului penal, citarea se va face către un alt adult care este desemnat de minor și acceptat în această calitate de organul judiciar.

(1³) În cazul în care minorul nu desemnează un alt adult potrivit alin. (1²) sau adultul desemnat nu este acceptat de organul judiciar, citarea se va face către o altă persoană aleasă de organul judiciar, ținând seama de interesul superior al minorului.

(1⁴) În cazul în care circumstanțele prevăzute la alin. (1²) sau (1³) încetează, citarea se va face potrivit alin. (1¹)."

4. După articolul 505 se introduc două noi articole, articolele 505¹ și 505², cu următorul cuprins:

"Informarea suspectului sau inculpatului minor

Art. 505¹. -

(1) În cauzele cu suspecți sau inculpați minori, înainte de prima audiere, acestora li se aduc la cunoștință, pe lângă cele prevăzute la art. 108, și următoarele:

a) informații cu privire la principalele etape ale procesului penal;

b) dreptul ca părinții sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul sau un alt adult care este desemnat de minor și acceptat în această calitate de organul judiciar să primească aceleași informații comunicate minorului;

c) dreptul la protecția vieții private, în condițiile legii;

d) dreptul de a fi însoțiți de părinți sau, după caz, tutore, curator ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul sau de un alt adult care este desemnat de minor și acceptat în această calitate de organul judiciar, în timpul diferitelor etape ale procedurii conform prezentei legi;

e) dreptul de a fi evaluați prin intermediul referatului de evaluare;

f) dreptul la evaluare medicală și asistență medicală în cazul în care vor fi supuși unei măsurii preventive privative de libertate;

g) măsurile preventive ce li se pot aplica, precum și dreptul ca măsura preventivă privativă de libertate să fie aplicată cu caracter excepțional, potrivit art. 243, perioada pentru care poate fi dispusă și durata maximă a măsurii preventive privative de libertate, condițiile pentru prelungirea și menținerea acesteia, precum și dreptul la verificarea periodică a măsurii, în condițiile legii;

h) dreptul de a fi prezenți la judecarea cauzei;

i) dreptul la exercitarea căilor de atac, în condițiile legii.

(2) Toate comunicările către suspectul sau inculpatul minor se fac într-un limbaj simplu și accesibil, adaptat vârstei acestuia.

(3) Informațiile prevăzute la art. 108, precum și cele prevăzute la alin. (1) se comunică și părinților sau, după caz, tutorei, curatorului ori persoanei în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul.

(4) În cazul în care persoanele prevăzute la alin. (3) nu au putut fi găsite sau comunicarea către acestea ar fi contrară interesului superior al minorului sau ar afecta desfășurarea procesului penal, comunicarea informațiilor prevăzute la art. 108, precum și a celor prevăzute la alin. (1) se face către un alt adult desemnat de minor și acceptat de organul judiciar.

(5) În cazul în care minorul nu desemnează un alt adult conform alin. (4) sau adultul desemnat nu este acceptat de organul judiciar, comunicarea informațiilor se va face către o altă persoană aleasă de organul judiciar, ținând seama de interesul superior al minorului.

(6) În cazul în care circumstanțele prevăzute la alin. (4) încetează, comunicarea se va face către părinți, tutore, curator ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul.

Cheltuielile de judecată

Art. 505². -

Când suspectul sau inculpatul este minor, cheltuielile generate de înregistrările audiovideo, care ar fi căzut în sarcina acestuia potrivit art. 274 sau 275, rămân în sarcina statului."

5. La articolul 506, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) În cazul în care minorul este trimis în judecată, solicitarea referatului de evaluare este obligatorie, cu excepția cazului în care acest lucru ar fi contrar interesului superior al minorului."

6. La articolul 506, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) În cursul judecății, instanța poate solicita efectuarea referatului de evaluare de către serviciul de probațiune de pe lângă tribunalul în a cărui circumscripție își are locuința minorul, potrivit legii. În situația în care efectuarea referatului de evaluare nu a fost solicitată în cursul urmăririi penale, potrivit dispozițiilor alin. (1) sau (1¹), dispunerea efectuării referatului de către instanță este obligatorie."

7. La articolul 506, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

"(4¹) În cazul în care elementele care constituie baza referatului de evaluare se schimbă considerabil, organul de urmărire penală sau, după caz, instanța va solicita întocmirea unui nou

referat de evaluare. Solicitarea se poate face din oficiu sau în urma sesizării făcute de serviciul de probațiune, de minor ori de către părinți sau, după caz, tutore, curator ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul, cu privire la schimbările intervenite."

8. La articolul 507, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(3) Inculpatul care a săvârșit infracțiunea în timpul când era minor este judecat potrivit procedurii aplicabile în cauzele cu infractori minori, dacă la data sesizării instanței nu a împlinit 18 ani. Dacă la data sesizării instanței inculpatul împlinise vârsta de 18 ani, dar la data dobândirii calității de suspect era minor, instanța investită, reținând cauza, poate decide aplicarea procedurii pentru cauzele cu infractori minori, atunci când consideră necesar, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, inclusiv gradul de maturitate și gradul de vulnerabilitate ale persoanei vizate."

9. La articolul 508, după alineatul (3) se introduc trei noi alineate, alineatele (4)-(6), cu următorul cuprins:

"(4) Dacă niciuna dintre persoanele prevăzute la alin. (1) nu a putut fi găsită ori prezența acesteia ar afecta interesul superior al minorului sau desfășurarea procesului penal, citarea se va face către un alt adult corespunzător care este desemnat de minor și acceptat în această calitate de organul judiciar.

(5) În cazul în care minorul nu desemnează un alt adult conform alin. (4) sau adultul desemnat nu este acceptat de organul judiciar, citarea se va face către o altă persoană aleasă de organul judiciar, ținând seama de interesul superior al minorului.

(6) În cazul în care circumstanțele de la alin. (4) sau (5) încetează, citarea se va face potrivit alin. (1)."

*

Prezenta lege transpune dispozițiile art. 2 alin. (3), art. 3 paragraful final, art. 4 alin. (1) lit. a pct. (i), (iii) și (iv), lit. b și c și alin. (2), art. 5, art. 7 alin. (5) și (8), art. 8 alin. (2), art. 15 alin. (2) - (4) și art. 22 din Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 132 din 21 mai 2016.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR, CARMEN-ILEANA MIHĂLCESCU
--

p. PREȘEDINTELE SENATULUI, ROBERT-MARIUS CAZANCIUC
